

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 27 D. NUTARIMO NR. 468 „DĖL
ASMENŲ TURTO IR PAJAMŲ LYGIŲ ANTRINEI TEISINEI PAGALBAI GAUTI
NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau - Projektas)
(TAP Nr. TAP-20-1263; TAIS Nr. 20-9812(2))**

2020-07-20 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija

Projekto tikslas: patikslinti turto antrinei teisei pagalbai gauti normatyvo apskaičiavimą, atsižvelgiant į 2020 m. birželio 26 d. priimtą Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-3179 (toliau – VGTPĮ pakeitimo įstatymas), kurio nuostatos įsigalios 2020 m. liepos 15 d., bei pakeisti dydį, kuris imamas kaip pagrindas, apskaičiuojant asmens pajamų antrinei teisei pagalbai lygius.

Dabartinė situacija: Pagal galiojančią teisinį reguliavimą, siekiant įvertinti, ar asmuo turi teisę gauti antrinę teisinę pagalbą, vertinamas tik *jo* asmeninis turtas (ar jo turto dalis bendrojoje jungtinėje nuosavybėje), tačiau nevertinamas asmens sutuoktinio turtas, jeigu asmuo yra sukūręs šeimą.

VGTPĮ pakeitimo įstatyme numatyta, kad vertinant asmens, kuris siekia gauti antrinę teisinę pagalbą, turtą, bus vertinamas ir jo sutuoktinio turtas, o Vyriausybė nustato asmens (šeimos) turto ir asmens pajamų lygius antrinei teisei pagalbai gauti.

Dabartiniu metu dydis, kuris imamas kaip pagrindas, apskaičiuojant asmens pajamų antrinei teisei pagalbai lygius, yra minimali mėnesinė alga (toliau – MMA). Teisę gauti antrinę teisinę pagalbą visiškai nemokamai turi asmuo, kurio pajamos neviršija 7,76 MMA, t. y. 392,53 Eur per mėnesį, o iš dalies mokamai – asmuo, kurio pajamos neviršija 11,64 MMA (588,79 Eur) per mėnesį.

Projekto esmė: Atsižvelgiant į VGTPĮ pakeitimo įstatymo nuostatas, nustatyti, kad *antrinei teisei pagalbai gauti vertinamas asmens ir jo šeimos turtas*, kai asmuo yra sukūręs šeimą.

Taip pat projektu siūloma *dydį, kuris imamas kaip pagrindas, apskaičiuojant asmens pajamų antrinei teisei pagalbai lygius, pakeisti iš MMA į valstybės remiamas pajamas (toliau – VRP), atsižvelgiant į tai, kad antrinė teisinė pagalba yra skirta asmenims, kurie dėl sunkios materialinės padėties ar kitų išskirtinių aplinkybių negali savarankiškai apginti savo teisių*. Tokios paslaugos esmė yra pagalba asmeniui, ji turi socialinį aspektą, todėl MMA nėra tinkamas dydis vertinant asmens pajamų normatyvą antrinei teisei pagalbai. MMA yra nustatomas siekiant didinti piliečių perkamąją galią, skatinti vartojimą ir ekonomikos augimą. VRP yra tinkamesnis dydis, kadangi jis skirtas sumažinti pajamų diferenciaciją tarp atskirų gyventojų grupių, sušvelninti vartojimo prekių ir paslaugų kainų augimo įtaką dėl objektyvių priežasčių nepakankamas pajamas gaunantiems gyventojams. Šis dydis taikomas vertinant ir asmens galimybę gauti socialinę pašalpą.

Pagal projektą asmuo turės teisę gauti antrinę teisinę pagalbą nemokamai, kai jo metinės pajamos neviršys 37,68 VRP, t. y. 392,5 Eur per mėnesį, o dalinai valstybės apmokamą – kai neviršys 56,52 VRP (588,75 Eur) per mėnesį.

Derinimas: Projektas teiktas derinti Finansų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoms ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai (toliau – VGTPT). Finansų ministerija ir VGTPT pastabų neturėjo, o Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje (rengėjų argumentai vertintini kaip pakankami neatsižvelgimui į pateiktas pastabas).

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektas neprieštaruoja Septynioliktosios Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų projektui neturi (2020 m. liepos 16 d. išvada Nr. NV-1991).

Siūlome projektą svarstyti **Tarpinstituciniame pasitarime**.

Patarėjas

Audrius Kasinskas